

**Γνωμοδότηση για την πρόταση για απόφαση του Συμβουλίου που τροποποιεί την απόφαση 86/85/ΕΟΚ για την καθιέρωση κοινοτικού συστήματος πληροφόρησης για τον έλεγχο και τη μείωση της ρύπανσης που προξενεί η απορριψη υδρογονανθράκων και άλλων επικίνδυνων ουσιών στη θάλασσα<sup>(1)</sup>**

(87/C 319/03)

Στις 13 Απριλίου 1987, και σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 198 της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, το Συμβούλιο αποφάσισε να ζητήσει τη γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την παραπάνω πρόταση.

Το τμήμα περιβάλλοντος, δημόσιας υγείας και κατανάλωσης στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των εργασιών σχετικά με το θέμα, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του την 1η Σεπτεμβρίου 1987, με βάση την εισηγητική έκθεση του κ. Proumens.

Η ΟΚΕ εξέδωσε κατά τη 248η σύνοδο ολομέλειάς της (συνεδρίαση της 23ης Σεπτεμβρίου 1987) ομόφωνα την ακόλουθη γνωμοδότηση:

**1. Γενικές παρατηρήσεις**

1.1. Η ΟΚΕ κρίνει ότι η πρόταση του Συμβουλίου (έγγρ. COM(87) 120 τελικό) της 1ης Απριλίου απηχεί τις ανησυχίες που δημιουργήθηκαν από το πρόσφατο ατύχημα που συνέβη στη Βασιλεία.

Στην ουσία η πρόταση αυτή επεκτείνει την απόφαση του Συμβουλίου της 6ης Μαρτίου 1986 που αφορά την απόρριψη υδρογονανθράκων και άλλων επικίνδυνων ουσιών στη θάλασσα, ώστε να εφαρμοσθεί και στα εσωτερικά ύδατα.

1.2. Θα πρέπει εξάλλου να σημειωθεί ότι η ίδια η απόφαση του Συμβουλίου της 6ης Μαρτίου 1986 είχε επεκτείνει την απόφαση της 3ης Δεκεμβρίου 1981, που αναφερόταν μόνο στις απορρίψεις υδρογονανθράκων, για να συμπεριληφθούν και άλλες επικίνδυνες ουσίες.

1.3. Η ΟΚΕ σημείωσε με ικανοποίηση ότι η Επιτροπή έχει διευρύνει το πεδίο εφαρμογής του ψηφίσματος του Συμβουλίου της 24ης Νοεμβρίου 1986.

Το ψήφισμα αυτό προέβλεπε την προστασία του Ρήνου και άλλων σημαντικών πλωτών οδών, ενώ η παρούσα πρόταση απόφασης επεκτείνεται σε όλα τα εσωτερικά ύδατα.

1.4. Με την επέκταση αυτή αποφεύγεται, συνεπώς, κάθε αμφιβολία, εφόσον θα καλύπτονται όλα τα ύδατα, θαλάσσια η εσωτερικά.

1.5. Από την άλλη πλευρά, το ίδιο ψήφισμα της 24ης Νοεμβρίου περιοριζόταν στις τυχαίες απορρίψεις.

Η πρόταση απόφασης για την οποία ζητείται η γνωμοδότηση της ΟΚΕ αφορά το σύνολο των απορρίψεων χωρίς να χρειάζεται να διερευνηθεί αν οφείλονται σε ατύχημα ή όχι.

1.6. Αν και αυτή η πρόταση απόφασης περιορίζεται στην καθιέρωση ενός συστήματος πληροφόρησης χάρη στο οποίο οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών θα μπορούν να έχουν πρόσβαση στα δεδομένα που είναι απαραίτητα για τον έλεγχο και τη μείωση της ρύπανσης, η ΟΚΕ έχει εκφράσει ορισμένες ανησυχίες.

Θεωρείται σκόπιμο να γίνει αναφορά σ'αυτές, όχι για να τροποποιηθεί η παρούσα πρόταση, αλλά για να είναι ενήμερη η Επιτροπή, στο μέτρο που αυτό απαιτείται, όσον αφορά τις ανατέρω ανησυχίες.

1.7. Βασικά, οι εν λόγω ανησυχίες είναι δυνατόν να συνοψισθούν ως εξής:

- α) Ποιος είναι οικονομικά υπεύθυνος για τις ζημιές που προκαλούνται από τις ρυπάνσεις, όπως αναφέρονται στην παρούσα πρόταση απόφασης και στις προηγούμενες προτάσεις αποφάσεων σχετικά με τα ίδια θέματα;
- β) Τι συμβαίνει όταν οι απορρίψεις προκληθούν από ποντοπόρα πλοία ή ποταμόπλοια, τα οποία ταξιδεύουν με σημαίες ευκαιρίας;
- γ) Με ποια νομικά μέτρα θα μπορούσαν να ρυθμιστούν τα προβλήματα της ρύπανσης αν προκαλούνται από τρίτες χώρες, ή από πλοία τρίτων χωρών;
- δ) Μήπως θα έπρεπε να προβλεφθεί ότι οι κατάλογοι που αποτελούν αντικείμενο της εξεταζόμενης πρότασης θα αποτελούν έγγραφα προσιτά αν όχι στο ευρύ κοινό, οπωσδήποτε όμως στις τοπικές αρχές;
- ε) Θα μπορούσε να ζητηθεί από την Επιτροπή να επιμείνει όπως τα κράτη μέλη ενημερώνουν το κοινό για τα μέσα παρέμβασης που χρησιμοποιούνται, όπως αυτά αναφέρονται στους καταλόγους, τουλάχιστον για να καθησυχασθεί η κοινή γνώμη;
- στ) Δεν θα ήταν σκόπιμο να προβλεφθεί μια αρμόδια αρχή που να διαθέτει τα μέσα για να ενεργεί, ιδιαίτερα σε περίπτωση που εμπλέκονται πολλές εθνικές ή διεθνείς αρχές ταυτόχρονα;

Ιδιαίτερα σε εθνικό επίπεδο, δεν θα ήταν χρήσιμο να καθοριστεί μια συντονιστική αρχή ώστε να μην μπορούν οι διάφορες αρμόδιες υπηρεσίες να επιρρίπτουν η μια στην άλλη την ευθύνη παρέμβασης; Αυτό καθιστάται ιδιαίτερα απαραίτητο σε περίπτωση διαφοράς αν ένα ατύχημα επέρχεται εντός ή εκτός των

<sup>(1)</sup> ΕΕ αριθ. C 108 της 23. 4. 1987, σ. 8.

νομίμων ορίων που διαχωρίζουν τα χωρικά ύδατα από την ανοικτή θάλασσα;

- ζ) Θα μπορούσε ενδεχομένως να προβλεφθεί μια νομική διάταξη που να απαγορεύει στα πλοία να αποπλέουν σε περίπτωση θύελλας από τα λιμάνια στα οποία είναι αγκυροβολημένα ή τις ζώνες στις οποίες έχουν καταφύγει, ώστε να περιοριστούν οι κίνδυνοι ατυχημάτων που εγκυμονεί η κακοκαιρία;

1.8. Σχετικά, η Επιτροπή έχει ενημερώσει την ΟΚΕ όσον αφορά τις εργασίες που πραγματοποιεί ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) καθώς και εκείνες που έχει αναλάβει το Συμβούλιο της Ευρώπης, για τις οποίες ενδιαφέρεται η ίδια και οι οποίες έχουν σχέση με ορισμένα ερωτήματα που τίθενται στο σημείο 1.7.

## 2. Ειδικές παρατηρήσεις

2.1. Η ΟΚΕ εκφράζει ανησυχία όσον αφορά την αποτελεσματικότητα των υπαρχόντων μέσων διότι, κατά το ατύχημα της Βασιλείας, την 1η Νοεμβρίου 1986, τα συστήματα προειδοποίησης και συναγερμού που έχουν τεθεί σε λειτουργία από τη Διεθνή Επιτροπή για την Προστασία του Ρήνου (CIPR), δεν φαίνεται να λειτούργησαν με την επιθυμητή ταχύτητα και αποτελεσματικότητα.

2.2. Στην πραγματικότητα, η Επιτροπή είναι αποφασισμένη να θέσει σε εφαρμογή νέες διαδικασίες ακριβώς για να επιτύχει μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα χάρη σ'ένα καλύτερο συντονισμό των μέσων και μεθόδων.

2.3. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η απογραφή των μέσων που προβλέπονται από το κοινοτικό σύστημα πληροφόρησης για τις απορρίψεις άλλων ουσιών στη θάλασσα δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί. Θα απαιτηθούν ακόμη μερικοί μήνες.

Σχετικά, θα πρέπει να σημειωθεί ότι τα μέσα που χρησιμοποιούνται για τη μείωση της ρύπανσης από τους υδρογονάνθρακες είναι πιο συγκεκριμένα και κατά συνέπεια απλούστερα από αυτά που χρησιμοποιούνται για τις άλλες επικίνδυνες ουσίες. Αυτές απαιτούν ειδικά μέτρα ανάλογα με την φύση τους και τις αντιδράσεις που καθεμιά μπορεί να προκαλέσει υπό παρόμοιες συνθήκες.

2.4. Επιβάλλεται να καταστεί σαφές ότι τα διάφορα μέσα, όπως λεπτομερώς αναφέρονται στον κατάλογο, είναι διαθέσιμα 24 ώρες το 24ωρο και ότι τα κράτη μέλη αναλαμβάνουν την υποχρέωση, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, να αποδείξουν ότι υπάρχει αλληλεγγύη μεταξύ τους.

Πρέπει να σημειωθεί ότι ο κατάλογος περιλαμβάνει τα μέσα που υπάρχουν και όχι αυτά που θα έπρεπε να υπάρχουν.

Στον κατάλογο αυτό είναι ανάγκη να αναφέρονται, ενδεχομένως, οι ήδη ισχύοντες περιορισμοί όσον αφορά τη διάθεση εξειδικευμένου προσωπικού τόσο στον τεχνικό όσο και στον νομικό τομέα.

2.5. Όσον αφορά τα εσωτερικά ύδατα, και ιδιαίτερα τα υδάτινα ρεύματα, εκτός από τα μέσα πρόληψης, θα πρέπει να αντιμετωπισθεί διαφορετικά η έκταση των μέτρων που αποβλέπουν στη μείωση της ρύπανσης.

Είναι βέβαιο ότι οι υδρογονάνθρακες και οι άλλες επικίνδυνες ουσίες παρασύρονται από τα υδάτινα ρεύματα. Έτσι το φαινόμενο δεν μπορεί να περιορισθεί όπως στην περίπτωση της θάλασσας.

Αντίθετα θα πρέπει να προβλεφθούν μέτρα για την προστασία και ανασύσταση της υδρόβιας πανίδας και χλωρίδας που βλάπτονται ή καταστρέφονται από αυτές τις απορρίψεις.

## 2.6. Άρθρο 1

Το εν λόγω άρθρο, στο σύνολό του, απλώς συμπληρώνει τις διατάξεις που αρχικά είχαν προβλεφθεί για τις απορρίψεις στη θάλασσα, όπως έχουν οριστεί από τις αποφάσεις 81/420/ΕΟΚ και 86/85/ΕΟΚ με την προσθήκη της φράσης «ή στα εσωτερικά ύδατα».

Η νέα πρόταση συμπληρώνεται από το Παράρτημα IV το οποίο αναφέρεται στην καταγραφή των μέσων παρέμβασης σε περίπτωση απόρριψης στα εσωτερικά ύδατα, υδρογονανθράκων ή άλλων επικίνδυνων ουσιών.

2.7. Η ΟΚΕ επιμένει ότι η Επιτροπή θα πρέπει, οπωσδήποτε, να μπορεί να τονίζει ότι οι εξεταζόμενες απορρίψεις είναι δυνατό να οφείλονται, εκτός από τα πλοία, είτε αυτά είναι ποντοπόρα ή ποταμόπλοια, και σε επιχειρήσεις που είναι εγκατεστημένες κοντά σε εσωτερικά ύδατα στα οποία και αναφέρεται η παρούσα πρόταση του Συμβουλίου.

Εξάλλου, η ΟΚΕ σημειώνει με ενδιαφέρον ότι η Επιτροπή προτίθεται να τροποποιήσει την οδηγία Seveso για να επεκτείνει την εφαρμογή της ακόμη και σε μεμονωμένες περιπτώσεις αποθήκευσης.

Το ίδιο ισχύει και για τις απορρίψεις που θα μπορούσαν να προκληθούν από ατυχήματα που οφείλονται σε οδικές ή σιδηροδρομικές μεταφορές και τα οποία θα είχαν ως αποτέλεσμα τη ρύπανση εσωτερικών υδάτων.

### 3. Ειδική παρατήρηση

Πρέπει να αναφερθεί ότι ορισμένες επιχειρήσεις υπό προϋποθέσεις που έχουν καθορισθεί από τις αρμόδιες αρχές, λαμβάνουν την άδεια να απορρίπτουν στα εσωτερικά ύδατα περιορισμένες και καθορισμένες ποσότητες ορισμένων επικίνδυνων ουσιών. Στην περίπτωση αυτή πρόκειται για λειτουργικές και όχι για τυχαίες ή αξιόποινες απορρίψεις. Συνεπώς, δεν γίνεται λόγος γι' αυτές στις παρούσες διατάξεις.

Ωστόσο, η Επιτροπή πρέπει να προσπαθήσει, επειδή αυτό συμβάλλει στην προληπτική προστασία των υδάτων, να επαγρυπνεί ώστε οι απορρίψεις που επιτρέπονται να γίνονται σε περιορισμένο βαθμό και, ει δυνατό, να αποφεύγονται. Επομένως οι κοινοτικές οδηγίες που αφορούν την απόρριψη επικίνδυνων ουσιών πρέπει να προσαρμοσθούν προς την κατάσταση της τεχνικής.

Βρυξέλλες, 24 Σεπτεμβρίου 1987.

*Ο Πρόεδρος της*  
*Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής*  
Alfons MARGOT